

Avtøka av verju á føroyskum ídnaðarvørum

Landsstýrið hevur lagt fram uppskot um avtøku av verju á føroyskum ídnaðarvørum í samband við EFTA

LANDSSTÝRIÐ SKJYTUR UPP, AT VERJAN Á TEIMUM VØRUM, HAR VERJAN FRAMMANUNDAN ER LITIL OG ONGIN, VERÐUR LÆKKAÐ VIÐ 50 PST. SKJÓTAST, OG TAÐ SUM EFTIR ER 31. DESEMBER 1972.

Á ØÐRUM VØRUM VERÐUR VERJAN LÆKKAÐ VIÐ 50 PST. PR. 31. DESEMBER 1972, OG TAÐ SUM EFTIR ER PR. 31. DESEMBER 1974

Í viðmerkingunum til uppskotið verður sagt:

Í lögtingssetuni 1966 jbr. lögtingsmál nr. 8 (vetrartingið) og Løgtingstíðindi 1966 bls. 104 varð gjørt henda lögtingssamtykt:

»Visandi til teir í álitinum nevndu viðmerkingar og fyrirtreytir samtykkir lögtingið at heita á ríkisstýrið um fyrri European Free Trade Association at vátta, at Føroyar gerast lutur av frihandilsamtaknum.

Føroyar gjordust sidani partur av EFTA-samgonguni frá 1. januar 1968. Ein fylgjan var, at Føroyar tóku ta skylduna uppá seg at taka av verjuna, sum liggur í innflutningsgjöldum, so hin innanlandska framleiðslan í so máta kom at kappast við hina útlendsku á jøvnum fót. Tað var ætlanin, at avtøkan av verjuni skuldi fremjast í stigum og verða endað í seinasta lagi 31. desember 1972.

Uttanríkisráðharradeildin hevur í fleiri forum gjørt landsstýrið vart við skylduna stigvist at byrja avtøkuna av verjumentinum. Orsakað av, at hin føroyski ídnaðurin ikki hevur hildið seg foran at taka upp

kappingina við útlendskan, um verjan verður tikið av eftir so so stuttari tíð sum innan 31. desember 1972, hevur landsstýrið ikki lagt uppskot fyrri lögtingið.

Føroya ídnaðarfelag hevur mælt til, at tíðarfreistin fyrri avtrappingina verður sett til 31. desember 1975, og at hon ikki verður gjord í stigum men í einum. Felagið førir fram, at tey flestu føroysku virkini ikki kunnu gerast kappingarfor upp á so stutta tíð sum til 31. desember 1972 og visir á hin stóra torvin til kapitalfløggingar og nýilögur, ein kapitaltúflutning, sum tað er ógvuliga torført at útvega við teimum finansieringsmøguleikum, ið eru. Eisini visir felagið á, at tað hevði verið ein betri skipan, um gjöldini á rævnunum til ídnaðin vóru avtikið í staðin fyrri sum nú, har tey verða endurgoldin eftir áheitan.

Við hesi stóðu ídnaðarfelagsins sum grundarlag hevur landsstýrið aftur samráðst við uttanríkisráðharradeildina um at fáa hina upprunaliga ætlaðu avtøkutíðina broytta og longda. Víst varð eisini til, at tá ið Dan

mark boðaði frá luttøku Føroya í EFTA, varð fyrivarni tikið um serlig tiltøk at verja, tað sum nevnt verður »infant industries«.

Ráðharradeildin er av teirri áskoðan, nú so long tíð er umliðin, sidani Føroyar komu uppí samgonguna, at tað ikki ber til longur at drála við at siga hinum EFTA-londunum frá, hvørjar ætlanir Føroyar hava um avtøkuna av verjuni í heimaframleiðsluni. Tað er tí av týðningi, at stóða verður tikið skjótt. Sigga føroysku myndugleikarnir sær ikki føri at taka verjuna av, sum upprunaliga ætlað, er ráðharradeildin sinnad at søkja um góðkenning í EF-

TA av eini avtøkuskipan eftir fylgjandi sjónarmiðum:

- 1) Á vørum, har verjumoment ið er av litlum og ongum týðningi, verður verjan minkað við 50 pst. sum skjótast, og tað sum eftir er frá 31. desember 1972.
- 2) Á øðrum vørum verður verjan minkað við 50 pst. pr. 31. desember 1971, og tað sum eftir er pr. 31. desember 1974.

Landsstýrið hevur lagt hesa stóðuna hjá uttanríkisráðnum fyrri ídnaðarfelagið, sum sigur

seg kunna taka av, um fyrra freistin undir punkt 2 verður skotin út til 31. desember 1972.

Góðkenna limalondini avtøkuskipanina, sum hon nú liggur fyrri, hava við fingið eina skipan, sum ídnaðurin heldur seg til at ganga undir, tíðin verður 7 ár og ikki sum upprunaliga fyriset 5 ár. Heraftur, at kemur, at ídnaðargrunnur, sum landsstýrið setur uppskot fram um í hesi tingsetu, skuldi gjørt ídnaðin meira kappingarforan, sigur landsstýrið í viðmerkingunum.

SKAGERAKNOT

Nýta tygum fiskireiðskap frá »SKAGERAKNOT«?

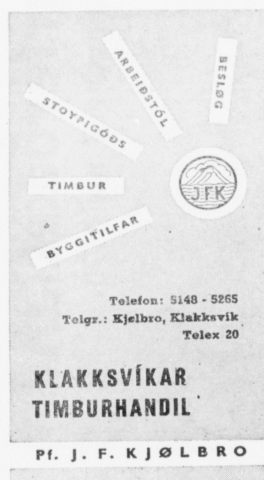
SPYRJIÐ GRANNAN, HANN GER TAÐ KANSKA. UM SO ER, ER HANN BESTA UMMÆLI OKKARA.

Vit selja snurpunótir, øll sleg av trolum, gorn, línur, tog o. s. fr.

Verksmiðjur og botingarvirkir í Bergen og Kristiansand, harumframt hava vit goymslu hjá Garna-, Nót- og Trolvirkinum í Fuglafirði.

Solustjóri okkara, Myrland, verður at hitta á Hotel Hafnia, Tórshavn, í mei mánað, tlf. 1270.

Postbox 646, 5001 Bergen. Telegr.: Norsenet
Telex: 42657, Telf. 11217.

Lenin og smátjóðir Sovjettsamveldisins

Í endurminningum sínum um liv og virki V. I. Lenins skýrir kona og meðarbeiðari hansara N. K. Krupskaja einastaðni: »Hansara hugur var altíð hjá teimum arbeidandi, hjá øllum kúgaðum ... Hesa grundstóðu hevði hann fingið í arv frá russisku kollveltingarrørsluni, og hon fekk hann til at leita so ótróytliga eftir svarinum upp á spurningin: hvørja leið skal frælsisstríðið hjá teimum arbeidandi halda?«

Lenin las nógv, bæði Marx og aðrar visindamenn, og hann granskaði eisini sjálvur fólksins liv. Hann lærði tðliga órættvisið í Tsarrusslandi at kenna.

Pápi Lenins, Ilja Uljanov, var umsjónarmaður fyrri skúlarnar í einum víðum øki, sum nógv var smátjóðir frá gamlari tíð bugva á: tatarar, marijtsar, tjuvasjar, basjkirar og aðrir.

Ilja Uljanov var framburðsmaður og royndi tað hann var mentur at bota um korini hjá hesum ofta illa fyrirkomnu tjóðskaparliga minnilutum. Hann fekk stovnað fyrsta tjóðskaparliga skúlan hjá tjuvasjum, og hann fann útvegir fyrri at fleiri gávurik børn sluppu

burtur at ganga í skúla. At sleppa at ganga í skúla tá ið tíðin í Russlandi var r stør og sjáldsom eydna: t. d. kann nevast, at burtur úr einum íbúgvatali upp á 1 millión sluppu einans 10 børn hjá basjkirunum at ganga í miðalskúla. Og hvorki basjkirar ella tjuvasjar høvdu skrivtmál.

Í 1887, meðan Lenin las við universitetið í Kazan, kom hann at siggja sama órættvisið móti smátjóðunum. Universitetið var sett á stovn í 1804, og hvør hevði notið gott av tí?

Almennu tölun sýna, at í 113 ár — t. e. fram til 1917 — høvdu bara 6 tatarar fingið atgongd til universitetið.

Men hetta er bara ein partur av armóðini. Lenin sá og kannaði alla neyðina og alt órættvisið í Kazan-økinum; seinni hevur hann samanborið tsarpolitikinn við teir »sigrar«, sum europeisku koloniharrarnir reypaðu av í Afriku. Tað var so illa stadd á hesum økjum, at enná embætismenn tsarrikisins noyðdust at viðganga, at tjuvasjar, marijtsar, basjkirar og aðrar smátjóðir brátt fóru at doyggja burtur av sjúku og

hungri. Í 1902 skrivaði ein teirra: »Millum basjkirarnar er neyðin ræðulig, summi hava just nóg mikið av korni til at tey ikki doyggja í hungri; djór hava tey eingi og heldur ikki nokur amboð.«

Straks eftir sosialistisku októberkollveltingina í 1917 fór Lenin undir at útarbeida ein almennan frígeringar- og framburðspolitikki fyrri allar kúgaðar tjóðir og tjóðskaparligar minnilutar Tsarrusslands. Í 1919 undirskrivaði Lenin lógina um stovnsning av sjálvstøðugari Tatarskari Sosialistiskari Republikkin innan fyrri markði Russisku Sosialistisku Samgongurepublikkin RSFSR. Fyrri fyrstu ferð í mong hundrad ár fingið nú marijtsar, tjuvasjar, basjkirar og aðrir politisk og samfelagslig rættindi.

Eitt av fyrstu boðunum hjá nýggju sovjetstjórnini var: rettur fyrri øll uttan mun til kyn, átrúnað ella tjóðskap, at fáa hægri skúlagongd. Vit kunnu taka universitetið í Kazan sum dømi: har studera nú 3000 tatarar. Longu í 1920 fór universitetið at undirvísja í tatariskari søgu og bókmentum.